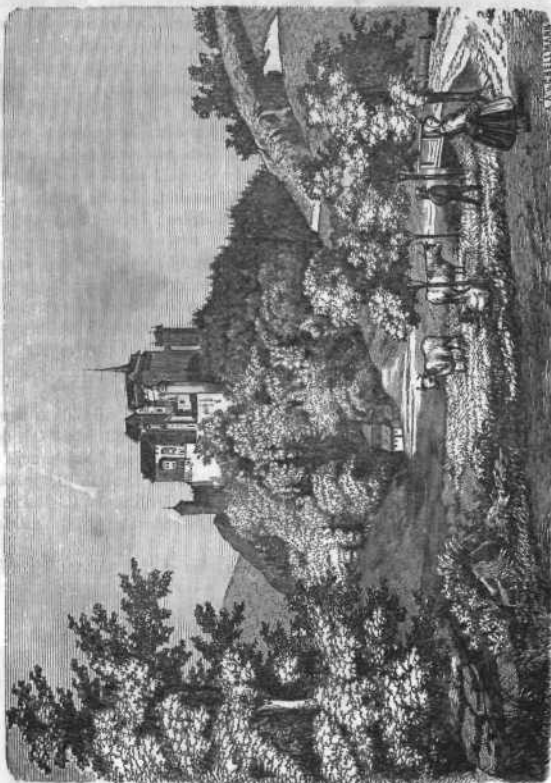

Grad „Pernstein.“

začetku tega gradú nam pripoveduje pravlica tako-le: Ubog ogljár, po imenu Venava, ki je živel v gorah okolo Pivonice na Moravskem, imel je tako telesno moč, da je brez vse težave vjel túra (zobra),

Grad „Pernstein.“

pripeljal ga pred začudenega kralja in njegove plemenitnike ter v njihovej navzočnosti usmrtil divjo žival s tem, da jej je z jednim samim mahljem odsekal glavo od trupa. Ker so bile v ónej dóbi telesna moč, pogum in predrznost nad vse drugo, podaril je kralj ogljarju vso zemljo, kolikor jo je

mogel pregledati z gore, rekši z onega kraja, na katerem je oglje kahal. Venava je na ónem kraji postavil grad, katerega je „Zauberstein,“ a pozneje „Pernstein“ imenoval. Grb Pernsteincev kaže bivolovo glavo, ki ima skozi nosnici potegnen železen obroček, kakeršnega Slovani sploh „prsten“ imenujejo. Od besede „prsten“ so bajé tudi imé „Pernstein“ izpeljali.

Grad „Pernstein“ je še denes dobro ohranjen. Oklepa ga dvojni zid in v skalovje vsekani révi. Troje vrat vodi v notranji grad; med drugimi in tretjimi vrati je najstarejši del gradu, ki se opazniški stolp zove. Zob časa ga še ni kaj oglodal. V njem so zdihovali v 13. stoletji ubogi ujetniki. — Kdor hoče gledati, kako drzno je zidan grad, stopiti mu je treba v tretji dvor. Tu vidi, da se tja do tretjega nadstropja vzdiguje samo skalovje in vsa stavba je v pravem pomenu besede postavljena na skalo.

Pripovedka nam tudi pripoveduje sledeči dogodek: Nek pobožni romar, povrnivši se iz svete dežele, dejal je: „Poprej bode ozelenela moja romarska palica, nego se bode na tem kraju zidal grad.“ A glej! palica v tla zasajena, začela je zeleneti pri tej priči, in grad je bil pozidan. Ljudje verujejo, da bode grad toliko časa stal, dokler se ne posuši drevo, ki še denes stoji na onem mestu.

Tudi od strahov je slišati v tem gradu. Pravijo, da kadar koli se ima v družini kaj posebnega izpremeniti, prikaže se neka čudna „bela gospá,“ a njena postrežnica prehodi o pôlnoči z razčesanimi lasmi in glavnikom v roci vse grajske prostore, ker se je vsled prokletstva zaradi nečimernega življenja pred órnim ogledalom zgrázila in izginila, da nihče ne vé kam. Še denes kažejo obiskovalcem tega gradu omenjeno ogledalo in dotično sobo, v katerej se je to zgodilo.

Pravi začetnik mogočne „Pernsteinske“ rodovine je bil Viljem Pernsteinski. Bil je deželni glavar Moravskega in je umrl 1422. leta. Od njegovih potomcev jih je bilo več v najvišjih državnih službah. Najslavnejši te rodovine je bil Vratislav, ki je v 27. dan oktobra 1582. l. umrl. Bil je vitez zlatega runa, tajni svetovalec in ljubimec cesarju Ferdinandu I. Maksimilijanu II. in Rudolfu II. — Poslednji iz te sloveče rodovine je bil Vratislav, ki je padel v vojski proti Švedom 1631. leta.

Zdaj je grad svojina grofa Mitrovskega, kateri si je ob vzhodnji hriba pozidal jako prijetno vilo.

Lehko noč.

Svetlo solnce se je skrilo
Daleč, daleč za goró;
Z zvezdicami razsvetljeno
Nočno temno je nebó.

Skrbna mati dete ljubo
Spravlja k spanju sladkemu,
Ga pokriža ter v varstvo
Izročuje božjemu. —

Sladko spavaj dete ljubo,
Vživaj sanj nebeških meč!
Mati ljuba je pri tebi
Spavaj sladko: lahko noč!

Janko Zagorski.